

OPPILASKULJETUKSIA KOSKEVAT PERUSTEET

Perusopetus luokat 0-9

Hyväksytty Hyv.siv ltk 74 § 12.6.2024
Voimaantulo 1.8.2024

Sodankylä
Lapin tähtikunta

Jäämerentie 1 (PL 60) | 99601 Sodankylä |
kirjaamo@sodankyla.fi | www.sodankyla.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1	LAINSÄÄDÄNTÖÄ.....	3
1.1	Perusopetuslaki 32 § koulumatkat	3
2	YLEISET PERUSTEET	4
2.1	Koulumatkan pituus	4
2.2	Vastuut	4
2.3	Oppilaskuljetus on ns. avointa liikennettä.....	5
3	VAKUUTUSTURVA.....	5
3.1	Tapaturmavakuutus	5
3.2	Ajoneuvon liikennevakuutus.....	5
4	KULJETUSPERUSTEET.....	5
4.1	Koulumatka yli 3 kilometriä	6
4.2	Koulumatka yli 5 kilometriä	6
4.3	Oppilas luokkamuotoisessa erityisopetuksessa	6
4.4	Oppilas muussa kuin lähikoulussa Sodankylän kunnan alueella	6
4.5	Oppilas muussa kuin lähikoulussa Sodankylän kunnan alueella	6
4.6	Varhaiskasvatuksen esiopetus.....	7
4.7	Aamu- ja iltapäivätoiminta	7
5	HARKINNANVARAISET KULJETUKSET	7
5.1	Harkinnanvaraisen koulukuljetuksen määrittäminen	7
5.2	Harkinnanvaraisen kuljetuksen hakeminen	7
6	KULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN.....	8
6.1	Kuljetusten toteutuminen	8
7	KOULUTAPATURMA TAI SAIRASTUMINEN	9
7.1	Koulutapaturma	9
7.2	Sairastuminen kesken koulupäivän.....	9

1 LAINSÄÄDÄNTÖÄ

1.1 Perusopetuslaki 32 § koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoitosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä 553/2006

- 1 § Soveltamisala
- 2 § Kuormitus henkilöautoissa
- 3 § Kuormitus linja-autoissa (ei koske linja-liikennettä)
- 4 § Matkustajaluettelo
- 5 § Koulu- ja päivähoitokuljetusten merkitseminen
- 6 § Ajoreitti ja pysäkit
- 7 § Ovien lukitus

8 § Kuljetusauton nopeus

Laki alkoholikon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa 10.12.2010/1110
Joukkoliikennelaki 869/2009
Taksiliikennelaki 217/2007 Koulukuljetusopas

2 YLEISET PERUSTEET

2.1 Koulumatkan pituus

Koulumatkan pituus mitataan lyhyintä, jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin kodin piha-alueen reunalta (portilta) koulun piha-alueen reunaan (portille). Kotiportti tarkoittaa oman pihan ja pihatien liittymää ja koulun portti koulun pihan ja kouluun johtavan tien liittymää. Mikäli oppilas voi suorittaa koulumatkansa vaihtoehtoisesti jalankulku-, kevytliikenne- tai autoliikenteen käyttämää tietä pitkin, niin koulumatkaksi katsotaan lyhin reitti, jota pitkin koulumatka voidaan liikennesääntöjä noudattaen jalan suorittaa. Kuljetuksen lisäksi koulumatkaan voi sisältyä myös kävelymatkaa.

Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

2.2 Vastuut

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opettamaan lapsiaan turvallisesti liikkumaan liikenteessä. Muiden kuin kunnan tarjoamaan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kulkemisen parhaaksi katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat halutessaan järjestää omalla kustannuksellaan lastensa koulukuljetukset, mikäli katsovat ettei kunnan tarjoama perustaso ole riittävä.

Koulu huolehtii oppilaiden valvonnasta aamulla oppilaan saavuttua kouluun ja koulukuljetuksen odotusaikana. Koulukuljetuksen aikana vastuu järjestyksen säilymisestä on auton kuljettajalla.

Koulukuljetusten sujuminen kuljetusreiteillä edellyttää oppilaiden olemista riittävän ajoissa sovitussa noutopaikassa. Kuljettajalla ei ole odotusvelvollisuutta. Jos oppilas myöhästyy kuljetuksesta, erillistä kuljetusta ei järjestetä. Tällöin oppilaan kuljetus kouluun on vanhempien vastuulla. Autoa tulee odottaa 20 minuuttia yli sovitun aikataulun, jonka jälkeen oppilas voi palata kotiin ja ottaa yhteyttä joko vanhempiin tai kouluun. Huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle, mikäli oppilas jää pois kuljetuksesta esim. sairauden vuoksi.

2.3 Oppilaskuljetus on ns. avointa liikennettä

Oppilaskuljetuksessa saa kulkea kuljetusoppilaiden lisäksi muita matkustajia linja-automaksun hinnalla, mikäli autoon mahtuu kuormitussäännösten mukaan. Oppilaskuljetus on niin sanottua avointa liikennettä.

Kuljetusoppilas voi kulkea mahdollisessa myöhemmässä kuljetuksessa, mikäli autoon mahtuu ja se ei aiheuta kuljetusreitit tai aikataulun muutoksia.

Oppilaskuljetusautossa ei voi vapaasti kulkea oppilaita, jotka eivät ole oikeutettuja kyseisen linjan kuljetukseen esim. vierailulle toisen oppilaan luokse ei ole sallittua.

Oppilaan matkakortti linja-autoon on henkilökohtainen, sillä ei saa maksaa esim. toisen oppilaan matkaa.

3 VAKUUTUSTURVA

3.1 Tapaturmavakuutus

Kunnalla on vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, joka on voimassa koulu- laisten osalta opetussuunnitelman mukaisten luokkaretkien ja leirikoulujen aikana kaikkialla maailmassa sekä väli- ja ns. hyppytuntien aikana, kun oppilas on poissa koulun luvalla koulun alueelta. Vakuutus on voimassa myös koululaisten käytännön harjoittelutöissä ja niihin liittyvillä välittömällä matkoilla. Lisäksi vakuutus on voimassa koululaisille koulumatkoilla. Mikäli oppilas luvattomasti poistuu koulun alueelta vakuutus ei ole voimassa.

3.2 Ajoneuvon liikennevakuutus

Tapaturmista joissa toisena osapuolena on ajoneuvo, vastaa ensisijaisesti ajoneuvon liikennevakuutus.

4 KULJETUSPERUSTEET

Oppilas saa kuljetuksen, mikäli kuljetusperusteet täyttyvät siitä osoitteesta, joka väestörekisteriin on merkitty oppilaan vakituiseksi asuinpaikaksi. Toisen huoltajan luota kuljetusta ei järjestetä.

4.1 Koulumatka yli 3 kilometriä

0-2 luokkalaisille järjestetään kuljetus ilman eri hakemusta omaan lähikouluun tai pelkkään varhaiskasvatuksen esiopetukseen, mikäli koulumatka on yli kolme kilometriä.

4.2 Koulumatka yli 5 kilometriä

3-9 luokkalaisille järjestetään kuljetus ilman eri hakemusta omaan lähikouluun, mikäli koulumatka on yli viisi kilometriä.

4.3 Oppilas luokkamuotoisessa erityisopetuksessa

Sodankylän kunnassa luokkamuotoista erityisopetusta järjestetään Tähtikunnan koululla, joka on luokkamuotoiseen erityisopetukseen kuuluvien oppilaiden lähikoulu. Koulu järjestää ja korvaa oppilaan koulumatkakustannukset, mikäli hänelle on myönnetty harkinnanvarainen kuljetus tai oppilaan koulumatka on yli 3 km (0-2 lk.) tai 5 km (3-9 lk.).

4.4 Oppilas muussa kuin lähikoulussa Sodankylän kunnan alueella

Sodankylän kunta muodostaa yhden yhtenäisen oppilaaksiottoalueen. Kunta osoittaa oppilaalle paikan lähikoulusta, jossa perusopetuslain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.

Huoltajat voivat halutessaan anoa oppilaalle koulupaikkaa myös muusta kuin oppilaalle osoitetusta lähikoulusta. Jos oppilas huoltajan anomuksesta otetaan muuhun kuin lähikouluun, on oppilaaksi ottamisen ehtona se, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

4.5 Oppilas muussa kuin lähikoulussa Sodankylän kunnan alueella

Jos oppilaalle on myönnetty harkinnanvarainen kuljetus ja hän muuttaa oman lähikoulunsa alueella uuteen osoitteeseen, kuljetuspäätös ei ole enää voimassa, vaan harkinnanvaraista kuljetusta on haettava uudelleen uudesta osoitteesta.

4.6 Varhaiskasvatuksen esiopetus

Ainoastaan pelkässä varhaiskasvatuksen esiopetuksessa olevalle oppilaalle järjestetään kuljetus, mikäli koulumatka on yli 3 km. Mikäli esikoulun oppilaalla on päiväkodissa hoitosopimus koko kuukaudelle kuljetusta ei myönnetä.

Kuljetusta ei myönnetä myöskään ainoastaan aamuksi, vaikka oppilas tulisi suoraan aamuisin esiopetukseen, mutta jää päivähoidon iltapäiväksi tai päivävastoin.

Jos esikoulun oppilaalla on päiväkodissa hoitosopimus osalle kuukaudesta esim. 10 pv/kk, kuljetus voidaan myöntää jäljelle jääville päiville, mikäli kuljetusehdot täyttyvät. Huoltajan tai täysi-ikäisen on saatettava esiopetukseen kulkeva oppilas koulukuljetusautoon. Samoin huoltajan tai täysi-ikäisen on oltava vastassa esiopetuksesta saapuvaa oppilasta sovitulla pysäkillä.

4.7 Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koulun aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuva oppilas ei kuulu oppilaskuljetuksen piiriin. Jos oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen aamuksi/iltapäiväksi, hän voi kulkea koulukuljetuksessa, mikäli sopiva runkolinja on olemassa ja kuljetukseen mahtuu.

Erillistä kuljetusta aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan osallistuville oppilaille ei järjestetä, pois lukien toiminta-alueittain opiskelevat oppilaat.

5 HARKINNANVARAISET KULJETUKSET

5.1 Harkinnanvaraisen koulukuljetuksen määrittäminen

Koulumatkan vaarallisuus arvioidaan uusimman Koululiitu ohjelman avulla. Ensisijaisesti harkinnanvaraisissa kuljetuksissa käytetään voimassa olevia reittejä huomioiden omavastuukävelyn osuus. Jos kysymyksessä on pysyvä krooninen sairaus/vamma voidaan kuljetus hakemuksesta myöntää tapauksesta riippuen koko oppivelvollisuuden perusopetuksen 1-6 luokkien - tai lyhyemmäksi ajaksi.

5.2 Harkinnanvaraisen kuljetuksen hakeminen

Harkinnanvaraista kuljetusta haetaan Wilman kautta. Kuljetus on haettava ja siihen tulee olla hyvinvointi- ja sivistysjohtajan päätös ennen kuljetuksen aloittamista.

Harkinnanvaraista kuljetusta haetaan vain jos,

- Oppilaalla on sairaus tai vamma
- Koulumatka on oppilaan ikätasolle luokiteltu vaaralliseksi (vaarallisuuden arvioinnissa käytetään uusinta koululiituohjelman versiota.)

Wilmassa tehdyn hakemuksen lisäksi toimitetaan lääkärinlausunto tai muun viranomaisen (esim. poliisi) lausunto. Lausunnon hankkii huoltaja ja lausunto toimitetaan Sodankylän kunnan kirjaamoon (kirjaamo@sodankyla.fi). Liitteen viitteeksi merkintä ”sivistyshallinto”. Lausunnosta tulee aina ilmetä minkä vuoksi ja mille ajalle kuljetus on järjestettävä.

6 KULJETUSTEN JÄRJESTÄMINEN

6.1 Kuljetusten toteutuminen

Koulukuljetuksen ei tarvitse lähteä oppilaan kotiportilta. Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan pysäkillä, lähimmälle päätielle tai kuljetuksen lähtöpaikalle sama matka, joka on rajana kuljetuksen järjestämiselle muutenkin.

Oppilaalle järjestetään kuljetus ainoastaan väestörekisteriin merkitystä osoitteesta.

Oppilaan kävelymatkaan kuluva aika lasketaan:

0-3 lk.	15 min/km
4-9 lk.	12 min/km

Kuljetuksia järjestettäessä on otettava huomioon perusopetuslain sallima oppilaan päivittäiseen koulumatkaan ja odotukseen käytettävä aika:

0-6 lk.	2,5 h
7-9 lk.	3 h

Kuljetusten toteuttaminen

julkinen liikenne

kunnan ostama liikenne

huoltajan järjestämä kuljetus esim. oppilaalle sattunut tapaturma (km-korvaus)

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä 553/2006

4 § Kuljetuksen tilaajan tulee antaa kuljetuksen suorittajalle allekirjoittamansa matkustajaluettelo, johon on merkitty matkustajien nimet, heidän ikänsä lukuvuoden alkaessa ja koulu tai oppilaitos. Luettelo tulee olla kuljetusautossa kunkin lukuvuoden syyskuun 15 päivästä alkaen. Muutokset on merkittävä luetteloon kunkin kuukauden 15 päivään mennessä.

7 KOULUTAPATURMA TAI SAIRASTUMINEN

7.1 Koulutapaturma

Peruskoululaki 34 §

Koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapa- turman hoito on oppilaalle maksuton.

Jos oppilas joudutaan kuljettamaan esim. terveyskeskukseen koulutapaturman seurauksena, kuljetuksen suorittajalle korvataan kuljetuskustannukset laskun perusteella. Laskun liitteeksi todistus, josta käy ilmi, että kysymyksessä on käynti ko. tapaturman vuoksi.

Oppilaan mahdolliset seuraavat käynnit jatkohoidossa ja tarkastuksissa tapaturman vuoksi terveyskeskuksessa tai esim. keskussairaalassa korvataan kuljetuksen suorittajalle laskun perusteella. Laskuun tulee liittää todistus, josta ilmenee:

- käyntipäivä
- kulkuneuvo, jota kuljetus edellyttää
- kysymyksessä on käynti ko. tapaturman vuoksi

Mikäli lääkärintodistus ei edellytä taksi- tai henkilöautokuljetusta, maksu suoritetaan oppilaan linja-automaksun mukaisena. Saattajan linja- automaksua ei korvata.

Kuljetuksen tapahtuessa henkilöautolla korvauksena maksetaan kulloinkin voimassa olevan kilometrikorvauksen mukaisesti (2024 korvaus on 0,57 €/km). Oppilaasta ei makseta lisämaksua kilometrikorvaukseen.

7.2 Sairastuminen kesken koulupäivän

Oppilaan sairastuessa (ei tapaturma) kesken koulupäivän, oppilas kuljetetaan kotiin ja koulu korvaa ylimääräisen kuljetuksen. Jos oppilas kuljetetaan terveyskeskukseen maksusta huolehtivat huoltajat.